

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Mykolo Romerio universiteto
ir Kijevo nacionalinio Taraso Ševčenkos universiteto

STUDIJŲ PROGRAMOS

PRIVATINĖ TEISĖ

VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: prof. dr. Edita Gruodytė

Grupės nariai: doc. dr. Daiva Petrylaitė

Edita Ivanauskienė

Vilnius
2016

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Privatinė teisė
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis (šaka)	Teisė
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (2 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Teisės magistras
Studijų programos ypatumai	Jungtinė studijų programa
Aukštosios mokyklos partnerė (-ės)	Kijevo nacionalinis Taraso Ševčenkos universitetas

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	5
2.2. Programos sandara.....	7
2.3. Personalias	8
2.4. Materialieji ištekliai.....	9
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	10
2.6. Programos vadyba	12
III. REKOMENDACIJOS	12
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	15

I. IŽANGA

Ketinamą vykdyti universitetinių studijų antrosios pakopos jungtinę programą *Privatinė teisė* (toliau – Programa), planuojamą įgyvendinti Mykolo Romerio universiteto (toliau – MRU) kartu su Kijevo nacionaliniu Taraso Ševčenkos universitetu (toliau – KNTŠU), kartu vadinamais Partneriais, vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos parengimo kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi MRU pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu ir 2015 m. lapkričio 3 d. vykusio ekspertų vizito į MRU rezultatais.

Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. Programą vertinant vadovautasi universitetines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais, ypač Teisės studijų krypties aprašu (patvirtintas LR Švietimo ir Mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V- 831), Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu (patvirtintas LR Švietimo ir Mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 LR), Jungtinių studijų programų bendraisiais reikalavimais (patvirtinti LR Švietimo ir Mokslo ministro 2014 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. V-65), SKVC direktoriaus 2013 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-23 patvirtinta Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika (toliau – Metodika), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2015 m. lapkričio 3 d. vyko ekspertų grupės vizitas į MRU Teisė fakultetą, kur ekspertai susitiko su MRU bei nuotoliniu būdu su KNTŠU Teisės fakultetų administracijos atstovais, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais dalininkais, susipažino su MRU materialine baze (auditorijomis, biblioteka).

Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

2015 m. gruodžio 3 d. MRU buvo pateiktas Programos išorinio vertinimo išvadų projektas su rekomendacijos, kurias Programos rengėjai turėjo įgyvendinti per 10 dienų. 2015 m. gruodžio 23 dieną MRU SKVC pateikė pagal rekomendacijas pataisytą Programos aprašą bei pakoreguotus jo priedus. Ekspertų grupė susipažinusi su atliktomis pataisomis, pateikia šias Programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Ketinamos vykdyti studijų programos *Privatinė teisė* tikslas – parengti privatinės teisės specialistus, galinčius efektyviai veikti tarptautinių, regioninių ir nacionalinių privačių verslo organizacijų bei ES ir nacionalinių valstybės institucijų, susijusių su privatinės teisės veiklos sfera bei ginčų sprendimu, veikloje, išmanančius šiuolaikines verslo ir kitų privačių subjektų veiklos formas, metodus ir pažeistų teisių gynimo būdus sutartiniuose, deliktiniuose, nuosavybės teisės santykiuose, asmeninių neturtinių teisių ir šeimos teisės apsaugą, ginčų sprendimų procedūras tarptautiniu, regioniniu ir nacionaliniu mastu ir gebančius įgytas žinias pritaikyti Lietuvoje, Ukrainoje. Baigus vertinamą programą studentams būtų suteikiamas jungtinis Teisės magistro kvalifikacinis laipsnis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 patvirtintu Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu (16 punktas), magistrantūros studijų programa turi užtikrinti, kad ją baigęs ir magistro kvalifikacinį laipsnį įgijęs asmuo turės *reikšmingai* aukštesnes, nei pasiekiamos per pirmosios pakopos studijas, kompetencijas, kurios apima kompetencijas analitiniam, moksliniam darbui ar šių analitinių bei mokslinių metodų taikymui inovatyvumo ir žinių integracijos reikalaujančioje praktinėje veikloje, be to, siekiama, kad absolventai gebėtų savo žinias pritaikyti tarpkryptiniuose ir tarpšritiniuose kontekstuose. Nors vertinamos Programos tikslas daugiau orientuotas į praktines veiklas privatinės teisės srityje, teisės taikymo, bet ne jos kūrimo ir vystymo srityse, tačiau iš esmės teigtina, kad Programos tikslo bus siekiama per studijų krypties dalykų studijas, proporcingai numatant skirti dėmesio ir giluminiams, analitiniams studijų metodams. Taigi, manytina, kad tokia Programos koncepcija leis pasiekti Programos tikslus.

Studijų rezultatai koreliuoja su Programos tikslais, atspindi bendrąsias žinias, tyrimų, profesinės veiklos, specialiuosius bei asmeninius gebėjimus, kas leidžia daryti prielaidą, kad studentams bus suteikti pagrindiniai gebėjimai, kurie suteiks įprastas antrąją studijų pakopą baigusiu asmenų kompetencijas.

Programos poreikis grindžiamas visų pirma globalizacijos procesais ir jų iššauktu poreikiu turėti integruotų, tarpvalstybinius, pasaulinius ir regioninius procesus išmanančių ir gebančių tokioje aplinkoje dirbti specialistų. Grindžiant pasirinkimą vykdyti jungtinę studijų programą su Ukrainos aukštąja mokykla akcentuojama pastarosios politinė situacija, jos tarptautinės integracijos padėtis ir siekiai, kaip privalumas pažymima Lietuvos jau įgyta patirtis ir nueitas integracijos į Europinę bendruomenę kelias. Taip pat nurodoma, kad specialistų poreikį suponuoja ir bendri prekybos ir verslo ryšiai tarp Lietuvos ir Ukrainos. Šie motyvai kurti bendrą

Programą abejonių nekelia. Tačiau lieka iki galo neišgryninti darbo rinkos poreikiai ir galimybės specialistams įsidarbinti baigus šios Programos studijas.

Vadovaujantis Jungtinių studijų programų bendrųjų reikalavimų (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. V-65 „Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. ISAK-2833 „Dėl jungtinių studijų programų bendrųjų reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo“) 3 punktu *Jungtinė studijų programa su užsienio aukštąja (aukštosiomis) mokykla (mokyklomis) vykdoma siekiant suteikti galimybę skirtingų šalių studentams studijuoti, o dėstytojams dėstyti skirtingoje kultūrinėje ir akademinėje terpėje, perimti skirtingų šalių arba aukštųjų mokyklų gerąją studijų patirtį, skatinti tarptautinį tarpinstitucinį, tarpdisciplininį bendradarbiavimą, plėsti absolventų įsidarbinimo galimybes Lietuvoje ir užsienyje*. Tuo tarpu iš pateiktų vertinti dokumentų susidarė įspūdis, kad ši jungtinė programa iš esmės orientuota į jungtinio kvalifikacinio laipsnio diplomo suteikimą Ukrainos studentams, kas savaime, matyt, irgi gali būti pripažįstama jungtine programa, kadangi numatytas studentų mobilumas (pirmus metus studijuojama Ukrainoje, antrus Lietuvoje). Vizito į MRU metu paaiškėjo, kad vieningos koncepcijos, kam skirta ši programa, neturi ir Programos partneriai. Atsižvelgdami į ekspertų pastabas Programos vertinimo išvadų projekte, Programos rengėjai pakoregavo Programos aprašo 6.2 skyrių, pažymėdami, kad pagrindinė tikslinė stojančiųjų grupė - Ukrainos studentai, kas liudija apie tam tikrą Programos koncepcijos išgryninimą.

Programos vertinimo išvadų projekte buvo atkreiptas dėmesys, kad pirmąjį semestrą numatyti studijuoti dalykai: viešosios, procesinės ir privatinės teisės aktualijos bei profesinė ir korporatyvinė etika, orientuoti į bendro pobūdžio, bet ne gilnamojo lygmens žinių suteikimą. Programos rengėjai tokią situaciją pagrindė Ukrainos teisiniais reikalavimais magistro studijų privalomiems dalykams. Tačiau, ekspertų nuomone, net ir esant nustatytam reikalavimui iš Ukrainos pusės turėti tokio pobūdžio dalykus, savaime neužkertamas kelias Programos rengėjams juos adaptuoti ketinamai vykdyti studijų programai ar juos orientuoti į gilnamojo, bet ne apžvalginio lygmens žinias.

Pažymėtina, kad po šių ekspertų pastabų pagal galimybes buvo pakoreguoti pirmojo semestro privalomieji dalykai, jų studijų rezultatus orientuojant į aukštesnio nei žinojimo lygmens žinias, įgūdžius ir kompetencijas.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Pagrindine Programos stiprybe galima būtų laikyti jos tarptautinį pobūdį, t.y. Programos įgyvendinimą dviejose valstybėse ir platesnio spektro profesinių žinių suteikimą.

Programos silpnėbe laikytinas neišgrynintas Programos poreikio pagrindimas darbo rinkos poreikių aspektu.

2.2. Programos sandara

Programos sandara atitinka formaliuosius universitetinių studijų antrosios pakopos studijų programoms keliamus reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 „Dėl magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“, taip pat Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. V-65 patvirtintus „Jungtinių studijų programų reikalavimus“ bei Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-831 patvirtinto „Teisės studijų krypties aprašo“ reikalavimus.

Programą sudaro tokio pobūdžio studijų programai leidžiamas maksimalus 120 kreditų skaičius. Programa trunka keturis semestrus po 30 kreditų kiekvieną semestrą. Dalykų kontaktinės valandos bei studentų savarankiško darbo valandos išdėstytos proporcingai per visus semestrus.

Tačiau pažymėtina, kad visi Programoje numatyti dėstyti dalykai yra privalomo pobūdžio, visiškai nenumatyta galimybė studentams rinktis jų poreikius atitinkančių alternatyvių tos pačios ar kitos krypties dalykų. Tai iš esmės apriboja studentų pasirinkimo laisvę, studijų valdymo ir pritaikymo asmeniniams poreikiams galimybes, bei laikytina universitetinio išsilavinimo suvaržymu. Kita vertus, kaip paaiškėjo susitikimo su Programos rengėjais metu, laisvai pasirenkamų dalykų galutinėje Programos versijoje buvo atsisakyta dėl ir taip nedidelio suplanuoto studentų skaičiaus, ką kaip ir galima bent iš dalies pateisinti.

Įvertinus dėstomų dalykų aprašus ir ypač jų korekcijas, kurios buvo atliktos atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas išdėstytas Programos vertinimo išvadų projekte, galima konstatuoti, kad jų turinys iš esmės leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus. Tačiau tenka pripažinti, kad net ir pakoregavus pirmojo semestro dalykų turinį maksimaliai Ukrainos teisinio reglamentavimo ribose, patys numatomi dėstyti dalykai Lietuvoje paprastai priskiriamai pirmosios pakopos teisės studijų dalykams. Pažymėtina, kad daugelio dalykų turiniuose reikėtų skirti daugiau dėmesio atspindint santykį tarp abiejų valstybių – Lietuvos ir Ukrainos – nacionalinių teisinių ypatumų, kitų užsienio valstybių pavyzdžių studijoms.

Programoje 12 kreditų skiriama profesinės veiklos praktikai, kas koreliuoja su Programos tikslais bei studijų rezultatais ir leidžia daryti prielaidas dėl tinkamo studentų pasirengimo teisės praktiko darbui.

Programoje dominuoja tradiciniai studijų metodai, tokie kaip paskaitos, situacijų ir teismų praktikos analizė, prezentacijų rengimas ir pristatymas. Galima teigti, kad dalis šių metodų turėtų prisidėti prie studentų savarankiškumo skatinimo.

Magistro baigiamasis darbas yra esminis dalykas, kuriuo baigiamos magistro studijos ir kuris leidžia pademonstruoti studijų metu įgytus studentų gebėjimus. Jam Programoje skiriama iš viso 30 kreditų (iš jų 6 kreditai antrajame, 24 kreditai ketvirtajame semestre), kas atitinka formaliuosius reikalavimus.

Paskutiniajame semestre, už kurį atsakingas MRU, suplanuotas ir baigiamasis egzaminas, tačiau iš pirminio Programos aprašo nebuvo aišku, nei koku tikslu, nei kokius gebėjimus juo bus siekiama patikrinti. Tiesa, vizito metu KNTŠU paaiškino, kad baigimais egzaminas suplanuotas įgyvendinant Ukrainos nustatytus reikalavimus, egzaminu metu bus pateikiami klausimai (situacijos) iš studijų metu praeitų dalykų, kas savaime rodytų, kad tikslingiau šį dalyką planuoti ne MRU, bet KNTŠU. Patikslinus Programos aprašą numatyta, kad egzaminas vyks KNTŠU, kas yra racionalu. Taip pat buvo detalizuotas dalyko aprašas, konkrečiau nurodant egzaminu sandaros, turinio ir formos aspektus.

Nepaisant tam tikrų trūkumų, išsakytų Programos sandarai, laikytina, kad Programos turinys atitinka naujausius mokslo ir technologijų pasiekimus, dalykų turinys (išskyrus pirmojo semestro dalykus, kurie kelia abejonių) iš esmės atitinka studijų rūšį ir studijų pakopą, dalykų turinys ir metodai leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Pagrindinės srities stiprybės: antrojo – ketvirtojo semestro dalykų turinys pilnai atitinka studijų rūšį ir pakopą.

Programos silpnybėmis laikytina išimtinai tik privalomų dalykų dėstymas, nepakankamas Ukrainos ir Lietuvos teisinių ypatumų atskleidimas dalykų turiniuose.

2.3. Personalas

Programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas atitinka teisės aktų keliamus reikalavimus: viso studijų programos realizacijai pasitelkta 16 dėstytojų. Ekspertų nuomone, numatytas dėstytojų skaičius pakankamas, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad kiekybiškai tarp abiejų universitetų dėstytojai pasiskirstę neproporcingai (MRU – 5 dėstytojai, KNTŠU – 11 dėstytojų). Visi dėstytojai, t.y. 100 procentų personalo, turi teisės krypties mokslų daktaro laipsnį. Dėstytojų akademinė patirtis neabejotinai yra aukšto lygio (mažiausia profesinio darbo patirtis – 5 metai, o didžiausia – 20 metų). Daugelis dėstytojų yra ne tik pedagoginiai ir akademiniai darbuotojai, bet taip pat ir teisės srities praktikai.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Stiprybe laikytina itin didelė dėstytojų teorinė ir praktinė patirtis, kiek tai buvo galima įvertinti iš pateiktos informacijos.

Silpnybe laikytinas neproporcingas pedagoginio personalo kiekybinis pasiskirstymas tarp abiejų universitetų, t.y. vyraujantis Ukrainos pedagoginis personalas.

2.4. Materialieji ištekliai

Kaip nurodyta Apraše ir kaip teko įsitikinti ekspertams vizito į MRU metu, Teisės fakultetas turi puikiai įrengtas auditorijas, pritaikytas didesniems ir mažesniems studentų srautams, aprūpintas reikiama technine įranga, daug jaukių ir įvairaus dydžio erdvių tiek studijuoti pavieniui, tiek grupėse, visur yra bevielis internetas, erdvės pritaikytos darbui su kompiuteriu bei darbui nuotoliniu būdu. Auditorijų ir vietų skaičius iš MRU pusės Programai realizuoti yra daugiau nei pakankamas. Ekspertai neturėjo galimybių realiai įvertinti auditorijų ir kitų materialųjų išteklių pakankamumo KNTŠU, tačiau pasitikint Programos apraše pateikta informacija materialinė bazė laikytina pakankama.

MRU esantys bibliotekos resursai (247,1 tūkstančiai vnt. knygų, 14 skaityklų, 410 vietų skaitymui, bevielis internetas, 145 kompiuterizuotos darbo vietos, 7 skaneriai) yra pakankami. Bibliotekos darbo laikas lankstus ir atitinkantis studentų poreikius, yra nemažai prenumeruojama užsienio teisinių duomenų bazių pvz., *HeinOnline*, *Kluwer Law International Journal Library* ir kt., įskaitant ir labai patogią nacionalinę *Infoplex* duombazę. Prieiga prie universiteto prenumeruojamų elektroninių knygų ir žurnalų duomenų bazių yra patogi – tą studentai gali daryti ir iš savo asmeninių kompiuterių. MRU įdiegta elektroninė studijų aplinka *Moodle*, kuri nuo 2012 metų prieinama ir per išmaniuosius telefonus, palanki studentams.

Kaip pažymima Programos apraše, KNTŠU biblioteka yra viena seniausių Ukrainoje, kurioje yra daugiau nei 3,5 mln. kopijų įvairių šaltinių. Programos ekspertai neturėjo realių galimybių įvertinti, kiek ir kokia literatūra betarpiškai siejasi su ketinama vykdyti programa, tačiau vizito metu Programos dėstytojai patvirtino, kad Programos vykdymui literatūros yra pakankamai, kad universitetai užtikrina dėstytojui reikalingų leidinių įsigijimą. Kita vertus, nei Programos apraše, nei atskirų dalykų aprašuose nenurodoma, kur galima surasti studijoms nurodytą reikiamą literatūrą ir jos kiekius, t.y., apsiribojama bendro pobūdžio informacija.

Praktika studentams numatyta trečiajame semestre, už kurią atsakinga MRU, ir šio dalyko apraše pažymima, kad bus atliekama dviejų rūšių praktika – susipažinimas su atitinkamų institucijų funkcijomis bei specialių užduočių atlikimas. Tačiau nei Programos apraše, nei dalyko apraše nekonkretizuojama, į kokias konkrečias institucijas planuojama nukreipti studentus. Tiesa,

susitikimo su socialiniais partneriais metu kiekvienas jų buvo pasirengę priimti bent po kelis studentus ir teigė nematantys tam kliūčių dėl kalbinio barjero.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Srities stiprybė – puikios patalpos studijoms ir jų įvairovė, turima techninė įranga bei metodiniai ištekliai, bibliotekos resursai (tiek popieriniai egzemplioriai, tiek elektroninės duomenų bazės) ir jų, ypač elektroninių, prieinamumas studentams.

Pagrindinė silpnybė – nepakankamas Programai reikalingos literatūros detalizavimas (t.y. nėra aišku, kur galima surasti dalykų aprašuose įvardytus šaltinius), bent preliminariai neišgrynintos praktikos atlikimo institucijos.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į Programą reikalavimai iš esmės atitinka reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 „Dėl magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ bei Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. V-65 „Dėl Jungtinių studijų programų bendrųjų reikalavimų patvirtinimo“. Be to, pažymėtina, kad remiantis Programos aprašu, studentai bus priimami Partnerio universitete Ukrainoje pagal šios valstybės ir universiteto taikomus reikalavimus. Numatytas reikalavimas stojantiems turėti teisės bakalauro laipsnį ir mokėti anglų kalbą ne žemesniu nei B2 lygiu. Atkreiptinas dėmesys, kad stojantieji į Programą laikys du egzaminus, t. y. užsienio kalbos (anglų) ir specialybės. Nurodyta, kad stojančiųjų žinias vertins Jungtinė komisija, sudaryta iš abiejų Programą vykdančių universitetų atstovų. Tiesa, lieka neaišku, kokios specialios žinios bus tikrinamos stojamojo egzamino metu, ar susijusios tik su Ukrainos teise, ar taip pat ir tarptautine bei Europos Sąjungos teise. Susitikimo su Programos rengėjais metu buvo patikslinta, kad stojimo sąlygos ir tvarka bus taikoma laikantis Ukrainos teisės ir KNTŠU nustatytų reikalavimų, t. y. vertinant specialybės žinias bus rašomas esė. Užsienio šalių studentams vietoje egzamino raštu numatytas pokalbis (interviu) su stojančiuoju. Atsižvelgus į ekspertų rekomendaciją, Programos rengėjai informavo, jog svarstomas klausimas suvienodinti stojimo į Programą reikalavimus Ukrainos ir užsienio šalių studentams atliekant atitinkamų teisės aktų bei stojamojo egzamino programos pakeitimus. Iš Programos aprašo lieka neaišku (jame nedetalizuota), kokia tvarka bus taikoma Lietuvos ar trečiųjų valstybių pretendentams išreikšti pageidavimą stoti į Programą. Šiuo klausimu buvo gautas papildomas MRU paaiškinimas, kad į Programą stojantys užsienio šalių studentai turės kreiptis į KNTŠU Užsienio studentų parengimo skyrių ir gauti iš jo pakvietimą, kurį turės pateikti universitetui kartu su asmens tapatybę ir išsilavinimą (teisės bakalauro laipsnį)

patvirtinančiais dokumentais, jei tai būtina, stojantysis turės gauti ir Ukrainos vizą. Formaliai tai galima priimti kaip pakankamą procedūrą, bet ji turėtų būti išdėstyta Programos apraše ar universitetų sutartyje dėl Programos vykdymo.

Programoje numatyti studijų metodai yra tinkami, nors nepasižymi įvairumu ir naujausiais mokslo bei mokymo metodams būdingais požymiais. Taisant Programą, Programos aprašas buvo papildytas didesne metodų įvairove. Ekspertų nuomone, dauguma studijų metodų leidžia pasiekti numatytus studijų rezultatus.

Studentų pasiekimų vertinimo sistema yra gana aiški, daugeliu atvejų tampriai susijusi su studijų metodais. Dominuoja trys pagrindiniai atsiskaitymo metodai – egzaminas (nuo 50 iki 60 procentų), tarpinis atsiskaitymas ir dalyvavimas seminaruose. Pati įvardytų atsiskaitymų forma varijuoja, nors egzamine dominuoja testo tipo klausimai (atviri arba su atsakymais).

Programos apraše detaliam aptariamas išklaustyti ir įvertinti dalykų įskaitymo procesas ir tvarka Partnerių universitetuose, kiek to reikalauja atitinkami nacionaliniai teisės aktai.

Programos apraše nurodoma, kad studijų proceso metu garantuojamas ne mažesnis kaip 40 procentų dėstytojų mobilumas tarp Partnerių universitetų. Iš studijų dalykų aprašų nėra aišku, kaip realiai bus organizuojamas studijų procesas, kadangi daugumą dalykų planuoja dėstyti dėstytojai iš abiejų universitetų. Tačiau pakoreguotame Programos apraše (6.1 skyrius) pateikiamos esminės gairės, kokiū būdu bus vykdomas studijų procesas, kaip vyks mobilumas ir studijų procesas dalyvaujant abiejų Partnerių atstovams. Tiesa, procese daug laisvės palikta konkrečių dalykų dėstytojams, tiesiog pažymint, kad studijų procesas galės vykti tiek mobilumo vizitų dėka, tiek ir taikant nuotolines mokymo priemones bei, kad konkrečius dėstytojus, vertinimo ir gerosios patirties perėmimo aspektus derins tarpusavyje konkretaus dalyko dėstytojai, kas savaime gali apsunkinti kokybišką studijų procesą, ypač dėl to, kad bent dalį studijų planuojama organizuoti nuotoliniu būdu, kas savaime neatstoja betarpiško bendravimo, kad ir kokios modernios technologijos būtų taikomos.

Analizuojant studentų mobilumo sąlygas, reikia pažymėti, kad Programos apraše tiesiog pažymima, kad studijos du semestrus (pirmą ir antrą) vyks KNTŠU, du semestrus (trečią ir ketvirtą) – MRU. Ekspertai laiko, kad studentų mobilumas atitinka Jungtinių studijų programų bendrųjų reikalavimų 11 punktą, t.y. kad studentų fizinio mobilumo pagrindu aukštosiose mokyklose partnerėse turi būti vykdoma ne mažiau kaip 25 proc. studijų programos apimties.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Srities stiprybė – aiški studentų pasiekimų vertinimo sistema, nustatyti priėmimo į studijas dalykiniai reikalavimai.

Programos apraše pasigendama stojimo egzamino detalizavimo. Stokojama aiškaus dėstytojų iš Partnerių universitetų bendradarbiavimo schemos numatymo ir aptarimo užtikrinant sėkmingą studijų procesą.

2.6. Programos vadyba

Apraše nurodoma, kad už Programos valdymą ir vadybą bus atsakingi abu universitetai Partneriai. Tam bus sudaromas Jungtinis programos komitetas lygiais pagrindais.

Vizito metu, pokalbiuose tiek su MRU, tiek ir su KNTŠU socialinių partnerių atstovais paaiškėjo, kad jie aktyviai dalyvavo Programos rengime, teikė savo siūlymus ir pastebėjimus, į ką Programos aprašo rengėjai pagal galimybes atsižvelgė.

Aiškiai ir detaliam išdėstytos vidinio kokybės užtikrinimo priemonės išnaudojant organizacinę studijų valdymo sistemą MRU bei po ekspertų išsakytų pastabų pateikta esminė informacija apie analogišką sistemą KNTŠU. Pateiktos informacijos pagrindu laikytina, kad Programos kokybės priežiūra ir priemonės (ypatingai iš MRU pusės) yra tinkamos bei pakankamos.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Srities stiprybe laikytina tai, kad į Programos rengimą buvo įtraukti socialiniai partneriai, buvo atsižvelgta į jų pastabas, juos planuojama įtraukti ir ateityje į Programos vertinimo ir tobulinimo procesus.

Srities silpnybe laikytinas nepakankamai išgrynintas atsakomybės už Programos įgyvendinimą ir priežiūrą paskirstymas ir sprendimų priėmimas tarp Programos Partnerių.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, kurias Programos rengėjai turi įgyvendinti per 10 dienų:

3.1. Detalizuoti ir konkretizuoti tikslinę(-es) grupę(-es), kuriai(-ioms) studijuoti skirta Programa, ir atitinkamai suderinti stojantiesiems keliamų žinių bei jų patikrinimo reikalavimus **(Atsižvelgta)**;

3.2. Pripažįstant, kad pirmojo semestro dalykų struktūra ir apimtis yra imperatyviai reglamentuojama Ukrainos teisės, siūlytina maksimaliai esamų teisinių reikalavimų ribose priartinti šių dalykų turinį prie magistro studijų lygmens reikalavimų **(Atsižvelgta tiek, kiek įmanoma nepažeidžiant atitinkamo Ukrainos teisinio reglamentavimo reikalavimų)**;

3.3. Detalizuoti dalyko „Magistro tezės“ turinį, aptarti konkretesnius šio dalyko tarpinio vertinimo reikalavimus ir formą **(Atsižvelgta)**;

3.4. Konkretizuoti dalyko „Magistro baigiamojo darbo praktika“ turinį, aiškiau apibrėžti, praktikos eigą bei tikslus ir jos atlikimo metodus bei laukiamus rezultatus. Atitinkamai siūlytina persvarstyti šio dalyko/praktikos pavadinimą, kuris būtų maksimaliai relevantiškas turiniui **(Atsižvelgta)**;

3.5. Konkretizuoti baigiamojo egzamino sandaros, turinio ir formos reikalavimus **(Atsižvelgta)**;

3.6. Dalykų aprašuose nurodyti abiejų universitetų dėstytojus, kurie bus atsakingi už atitinkamų dalykų dėstymą, atskleisti jų tarpusavio atsakomybės pasiskirstymą **(Atsižvelgta)**;

3.7. Peržiūrėti ir patikslinti pedagoginio personalo kiekybinį pasiskirstymą tarp abiejų universitetų **(Atsižvelgta iš dalies)**;

3.8. Suvienodinti pateiktus dėstytojų gyvenimo aprašymus (CV), nurodyti (kur trūksta) jų akademinis, mokslinius pasiekimus, mokslinės produkcijos sąrašus **(Atsižvelgta)**;

3.9. Programos apraše detalizuoti dėstytojų judumo užtikrinimo sistemą ir mechanizmus **(Atsižvelgta iš dalies)**;

3.10. Išgryninti atskirų dalykų vertinimo formas ir sistemas, konkretizuoti baigiamojo darbo rengimo ir gynimo organizavimą, dėstytojų (baigiamojo darbo vadovų) darbo ir tarpusavio atsakomybės pasiskirstymo aspektus, baigiamojo egzamino struktūros ir turinio reikalavimus, ypatingai atskleidžiant kiekvieno iš universiteto Partnerio indėlį **(Atsižvelgta)**;

3.11. Aiškiau apibrėžti Programos kokybės kontrolės mechanizmą ir jo užtikrinimo metodus atsižvelgiant į Programos tarptautiškumą **(Atsižvelgta iš dalies)**.

Kitos rekomendacijos:

3.12. Atlikus kruopštesnę ir detalesnę darbo rinkos poreikių analizę, siūlytina konkretizuoti Programos tikslą, atsižvelgiant į numatytą Programos dalykinį turinį, įvertinant tai, kad dalis pirmojo semestro dalykų privalomi remiantis Ukrainos teise **(Atsižvelgta)**;

3.13. Rekomenduotina numatyti galimybę Programos studentams dalį studijuotinų dalykų rinkti kaip alternatyvas. Atsisakyti vien tik privalomų dalykų dėstymo;

3.14. Pajvairinti dėstymo ir mokymo procese naudojamus metodus, papildant daugiau kūrybiškumo, savarankiško darbo reikalaujančiais metodais **(Atsižvelgta)**;

3.15. Detalizuoti užsieniečių studentų priėmimo į Programą tvarką **(Atsižvelgta)**;

3.16. Sumažinti netolygumą tarp atskirų Programos dalykų, t. y. suvienodinti jų turinį proporcingai skiriant dėmesio tiek abiejų valstybių nacionaliniams, tiek tarptautiniams bei Europiniams teisiniams aspektams;

3.17. Dalykų aprašuose peržiūrėti nurodytus šaltinius, ypač spausdintinius, atsižvelgiant į jų kopijų pasiekiamumą universitetų bibliotekose, kad studentams būtų sudarytos maksimalios sąlygos jų naudojimuisi (**Atsižvelgta iš dalies**).

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Mykolo Romerio universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Privatinė teisė* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2	Programos sandara	2
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	4
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	3
	Iš viso:	17

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: prof. dr. Edita Gruodytė

Grupės nariai: doc. dr. Daiva Petrylaitė

Edita Ivanauskienė